

KhmelnyskyPolytechnic Proffessional College
by Lviv Polytechnic National University (Ukraine)
Liviv Polytechnic Natioanl University (Ukraine)
Maria Curie-Skłodowska University (Polska)

**ACTUAL PROBLEMS OF MODERN SCIENCE,
TECHNOLOGIES DEVELOPMENT
AND MANAGEMENT**

Thesis of
III International scientific and practical conference

Khmelnyskyi, 24th of November 2022

Khmelnyskyi
2023

Хмельницький політехнічний фаховий коледж
Національного університету «Львівська політехніка» (Україна)
Національний університет «Львівська політехніка» (Україна)
Університет Марії Кюрі-Склодовської (Республіка Польща)

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ НАУКИ,
РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЙ
ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

Тези доповідей
III Міжнародної науково-практичної конференції

Хмельницький, 24 листопада 2022 р.

Хмельницький
2023

Завадських Г. М.

к.е.н., доцент кафедри економіки і бізнесу

Кухарчук В.

ст. 21 МБЕМ факультету економіки і бізнесу

*Таврійського державного агротехнологічного університету
ім. Дмитра Моторного*

ДОХОДИ І ВИТРАТИ ДОМОГОСПОДАРСТВ В КОНТЕКСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОВЕДІНКИ

Домашні господарства – це економічні одиниці у складі однієї або більше осіб, які постачають економіці ресурси та використовують отримані за них гроші для купівлі товарів і послуг з метою задоволення власних потреб. У бюджеті домогосподарства акумулюються індивідуальні надходження працюючих членів сім'ї, а також інші доходи, за рахунок яких покриваються як загальні потреби домогосподарства, так і особисті потреби всіх його членів. Отже, незалежно від того, хто є основним постачальником грошових коштів, бюджет домашнього господарства перерозподіляється між усіма членами сім'ї.

Таблиця 1

Динаміка ресурсів та витрат домогосподарств України у 2015-2019 рр.

Роки	Кількість домогосподарств, тис. од.	Середній розмір домогосподарства, ос.	Сукупні ресурси, грн. (в місяць на одне домогосподарство)	Сукупні грошові витрати, грн. (в місяць на одне домогосподарство)	Індекс споживчих цін, %
2015	15073,7	2,59	5231,7	4952,0	143,3
2016	15033,4	2,58	6238,8	5720,4	112,4
2017	14985,6	2,58	8165,2	7139,4	116,4
2018	14934,9	2,58	9904,1	8308,6	109,8
2019	14881,7	2,58	12118,5	9670,2	104,1

Джерело: сформовано за даними [4]

Фінансова поведінка домогосподарств визначається умовами отримання та зростання доходів [5].

Кількість домогосподарств (табл. 1.) протягом досліджуваного періоду має тенденцію до зменшення. Так у 2019 році порівняно з 2015 роком кількість ДГ в Україні зменшилась на 192 одиниці. Середній розмір домогосподарства при цьому фактично не змінився і складає 2,58 осіб. Сукупні ресурси у середньому на місяць на одне домогосподарство зростають в

наступній динаміці: у 2016 році відносно 2015 року на 19,2 %; у 2017 році порівняно з 2016 роком – на 30,9 %; у 2018 році відносно 2017 року – 21,35; у 2019 році порівняно з 2018 роком – на 22,4 %.

Рішення домогосподарств щодо розподілу їх доходів на витрати і заощадження, а також способи використання останніх безумовно впливають на економічні можливості держави та підвищення добробуту самого населення [2]. Мотивація домашніх господарств до заощаджень характеризується не лише доходами, але і витратами.

Сукупні витрати у середньому на місяць на одне домогосподарство протягом 2015–2019 рр. також мають тенденцію до зростання. У структурі сукупних витрат домогосподарств частка споживчих витрат протягом досліджуваного періоду коливається на рівні 90%, з яких близько половини займають продукти харчування, відпочинок і культурні заходи – приблизно 2%, освітні витрати – 1 %.

З точки зору економічної теорії, та частина доходу, що залишається невикористаною при витратах на поточні споживчі потреби, є заощадженнями домогосподарств. в реаліях української економіки, ми можемо говорити лише про потенційну можливість приросту інвестиційних ресурсів за рахунок залучення заощаджень домогосподарств у фінансовий оборот [2].

Тут необхідно врахувати також те, що значна частина заощаджень вітчизняних домогосподарств – готівка. Довіра до фінансової системи країни залишається, на жаль, на досить низькому рівні. Заощадження домогосподарства переходить у категорію інвестиційного ресурсу тоді, як домогосподарство приймає рішення вкласти тимчасово вільні кошти в один з активів, що доступні на ринку. Переважно вибір здійснюється в залежності від схильності до ризику, доступності та бажаної прибутковості [1].

Через механізм заощаджень домогосподарства можуть переносити ресурси між різними часовими періодами, щоб збільшувати споживання, коли ціни нижчі і зменшувати споживання, коли ціни на ринку зростають. Однак, цей мотив у сучасних умовах не є практичним і не впливає на рішення домогосподарств, особливо українських, оскільки останнім часом світової економіці майже не притаманне явище дефляції, зазвичай ціни невпинно зростають більшими чи меншими темпами.

Список використаних джерел:

1. Бойда С. В., Колосинська М. І. Особливості функціонування домогосподарств та їх роль в соціально-економічному розвитку держави. URL: www.economy.nayka.com.ua/№7,2020.30.07.2020.p.

2. Галушка З. І., Катаранчук Г. Г. Поведінка домашніх господарств України: моделі та особливості регулювання : монографія. Чернівці: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2018. 190 с.

3. Гуткевич С. О. Стратегія розвитку: інвестиційний вимір. Монографія / С.О. Гуткевич, М.І. Пугачов, Г.М. Завадських, О.Г. Занозовська / за ред. проф. Гуткевич С.О. Харків: Вид-во «Діса-плюс», 2016. 162 с.

4. Самооцінка домогосподарствами рівня своїх домогосподарств у січні 2019 року): Статист. збірник. 2019: Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2019/zb/08/zb_sdurd2018.pdf.

5. Problems and prospects for development of family households in Ukraine. Springer Nature, «Modern Development Paths of Agricultural Production» (Tetiana Yavorska, Prus Urij, Oksana Lysak, Hanna Zavadskykh). 2019.

Завадських Г. М.

к. е. н., доцент кафедри економіки і бізнесу

Соломахіна К.

ст. 21 ПТ факультету економіки і бізнесу

*Таврійського державного агротехнологічного університету
ім. Дмитра Моторного*

ТЕНДЕНЦІЇ НА БІРЖОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

Унаслідок відсутності в біржовій сфері державної регуляторної системи й політики біржовий ринок фактично розвивається стихійно, у режимі цілковитої безконтрольності. Основними нормативно-правовими актами, що регулюють біржову діяльність в Україні, є закони України «Про товарну біржу» та «Про цінні папери та фондовий ринок».

Біржа є самостійною формою комерційної діяльності, що створена з метою отримання прибутку, і характеризується такими рисами: біржа концентрується в місцях економічної активності (у великих виробничих і фінансових центрах, столицях тощо); на біржі реалізуються реальні активи з негайною поставкою і поставками в майбутньому; торги проводяться регулярно, концентруючи попит і пропозицію в часі та просторі; біржі характеризуються активністю учасників.

За даними Державного комітету статистики України на початок 2019 року в Україні зареєстровано 613 бірж, а це набагато більше, ніж у країнах із розвинутою ринковою економікою. Однак,